

Toetsingsadvies over de inhoud
van het milieu-effectrapport
Uitbreiding Stortplaats
Zoetermeer Noordwest

19 april 1990

212-100

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Advies

Toetsingsadvies over de inhoud van het milieu-effectrapport uitbreiding stortplaats Zoetermeer Noordwest / [Commissie voor de milieu-effectrapportage]. - Utrecht : Commissie voor de Milieu-effectrapportage
ISBN 90-5237-143-1

SISO 614.62 UDC [504.064.2:628.472](492*2700)

Trefw.: milieu-effectrapportering; Zoetermeer / vuilstortplaatsen; Zoetermeer.

commissie voor de milieu-effectrapportage

Aan het hoogheemraadschap
Delfland
Postbus 3061
2601 DB DELFT

Aan Gedeputeerde Staten van
Zuid-Holland
Koningskade 1
Postbus 90602
2509 LP 's-GRAVENHAGE

uw kenmerk
14 feb 1990

uw brief
DWM 5806/1

ons kenmerk
U440-90/Od/nm/212-99

onderwerp
toetsingsadvies m.e.r. uitbreiding
stortplaats Zoetermeer Noordwest

utrecht,
19 april 1990

Met bovenvermelde brief stelde u de Commissie voor de milieu-effectrapportage in de gelegenheid een toetsingsadvies uit te brengen over het milieu-effectrapport (MER) over de uitbreiding van de stortplaats Zoetermeer Noordwest.

Hierbij bied ik u het advies van de Commissie aan, overeenkomstig artikel 41z van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Wabm). Voor de inhoud verwijs ik naar de samenvatting.

De Commissie wil haar waardering uiten voor de overzichtelijkheid van dit milieu-effectrapport en voor de diepgang, waarmee de alternatieven zijn besproken. Zonder afbreuk te willen doen aan deze algemene waardering wil zij wijzen op het volgende.

Bekend is, dat in de afgelopen periode op de bestaande stortplaats afval op het stortfront niet altijd voldoende werd afgedekt; dit in tegenstelling tot de vergunningvoorwaarden. Hierdoor veroorzaakte de stortplaats meer hinder (stof, stank, ongewenste dieren) dan strikt noodzakelijk zou zijn. Uit het MER wordt niet helder, welke garanties er bestaan om dergelijke hinder in de toekomst te vermijden.

Bij de eindafwerking van de stortplaats zal volgens het MER bovenop de bovenste drainlaag een grondlaag van 1 meter dikte moeten worden aangebracht. Tijdens de aanleg van de stortplaatsuitbreiding wordt gemiddeld echter slechts een halve meter diep gegraven. De Commissie heeft hieruit afgeleid, dat voor de afdekking van de gehele stort ruim 55.000 m³ zal moeten worden aangevoerd van elders.

Gezien de problemen, die kennelijk nu al bestaan bij het aanvoeren van grond voor stortfrontafdekking¹ zou de Commissie het raadzaam vinden als het bevoegd gezag de gemeente Zoetermeer zou bijstaan om oplossingen te vinden, wanneer er knelpunten ontstaan bij afdekking met grond, of het nu gaat om afdekking van het

---

¹ Aan deze grond hoeven niet dezelfde kwaliteitseisen te worden gesteld als aan grond voor afdekking van de gehele stortplaats: deze laatste grond zal bij de eindbestemming de bodem voor de vegetatie vormen.

Toetsingsadvies over de inhoud
van het milieu-effectrapport
uitbreiding stortplaats
Zoetermeer Noordwest

Advies op grond van artikel 41z lid 1 en 2 van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne inzake de inhoud van het milieu-effectrapport ten behoeve van de uitbreiding van de stortplaats Zoetermeer Noordwest,

uitgebracht aan Gedeputeerde Staten van de Provincie Zuid-Holland door de Commissie voor de milieu-effectrapportage, namens deze,

de werkgroep m.e.r. uitbreiding stortplaats Zoetermeer Noordwest

de secretaris,

drs. M. Odijk

de voorzitter,

dr. J.Th. de Smidt

Utrecht, 19 april 1990

INHOUDSOPGAVE

	pagina
1. INLEIDING	1
2. SAMENVATTING VAN HET ADVIES	3
3. VORM EN PRESENTATIE	5
4. PROBLEEMSTELLING EN DOEL	5
5. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN	6
5.1 Afvalstoffen	6
5.2 Aanleg en inrichting	7
5.3 Gebruik en beheer	8
5.4 Eindafwerking, nazorg en eindbestemming	9
6. GENOMEN EN TE NEMEN BESLUITEN	11
7. BESTAANDE MILIEUSITUATIE EN AUTONOME ONTWIKKELING	12
8. MILIEU-EFFECTEN	13
9. VERGELIJKING VAN ALTERNATIEVEN	14
10. LEEMTEN IN KENNIS; EVALUATIE	14
11. SAMENVATTING VAN HET MER	14

BIJLAGEN

1. Brief van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, binnengekomen op 15 februari 1990 (kenmerk DWM 5806/1) aan de Commissie voor de milieu-effectrapportage.
2. Bekendmaking van de terinzagelegging van het MER in de Staatscourant nummer 32 van 14 februari 1990.
3. Samenstelling van de werkgroep van de Commissie voor de milieu-effectrapportage.
4. Inspraakreacties.

1. INLEIDING

Op 7 december 1988 is een procedure van milieu-effectrapportage (m.e.r.) gestart voor de besluitvorming over uitbreiding van de stortplaats Zoetermeer Noordwest. Burgemeester en wethouders van de gemeente Zoetermeer beogen, als initiatiefnemer in deze procedure, de bestaande stortplaats voor bouw- en sloopafval uit te breiden met een stortoppervlakte van circa 11 ha tot een totaal van circa 61 ha. Voor de uitbreiding en eindafwerking van de stortplaats zijn nodig:

- een vergunning ingevolge de Afvalstoffenwet (AW), af te geven door Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland
- een vergunning ingevolge de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (WVO), af te geven door het hoogheemraadschap van Delfland
- een vergunning ingevolge de Ontgrondingenwet, af te geven door Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland
- een wijziging van het bestemmingsplan, vast te stellen door de gemeenteraad van Zoetermeer. Aangezien deze procedure relatief lang duurt, is besloten tot het volgen van de zogeheten artikel-19 procedure¹, waarbij in afwachting van vaststelling van een nieuw bestemmingsplan vrijstelling wordt verleend van de bepalingen van het van kracht zijnde bestemmingsplan. Voor het vrijstellingsbesluit zijn B&W van Zoetermeer bevoegd gezag.

De eerste twee besluiten zijn m.e.r.-plichtig. De procedure wordt gecoördineerd krachtens artikel 5a van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Wabm) door het provinciaal bestuur van Zuid-Holland. Tijdens de procedure hebben GS als coördinerend bevoegd gezag besloten om tijdelijk ook de andere twee besluiten (vrijwillig) in de coördinatie te betrekken.

Vanaf 19 februari lagen het verzoek om vrijstelling ex artikel 19 Wet RO, de vergunningaanvragen en het milieu-effectrapport (MER) ter inzage (zie bijlage 2). Tevens is de Commissie voor de m.e.r. in de gelegenheid gesteld advies uit te brengen (zie bijlage 1). Het is de taak van de Commissie om in haar toetsingsadvies te beoordelen, of de inhoud van het MER voldoet aan de wettelijk hieraan gestelde regels². Daarbij hoort ze mede te letten op door het bevoegd gezag gegeven richtlijnen voor het MER en op de eis, dat een MER geen onjuistheden bevat³.

Dit toetsingsadvies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie, die ook het advies voor richtlijnen voor het MER opstelde; de samenstelling is weergegeven in bijlage 3. De werkgroep vertegenwoordigt op dit punt de Commissie en wordt in dit advies verder aangeduid als 'de Commissie'.

---

1 Wet op de Ruimtelijke Ordening.

2 Zie artikel 41j en 41k van de Wabm. In dit advies wordt per hoofdstuk verwezen naar het betreffende lid van artikel 41j van de wet. Tot nu toe zijn geen regels vastgesteld op grond van artikel 41k van de wet, zodat geen beoordeling aan de hand van dit artikel heeft plaatsgevonden.

3 Wabm, artikel 41w, tweede lid.

In overeenstemming met artikel 41z, tweede lid van de Wabm heeft de Commissie alle ontvangen bezwaarschriften, commentaren, adviezen en opmerkingen in beschouwing genomen. Een vertegenwoordiging van het secretariaat van de Commissie woonde op 7 maart 1990 de hoorzitting bij, die het bevoegd gezag over de voorgenomen uitbreiding organiseerde. Voor zover de inspraakreacties (zie bijlage 4) betrekking hebben op het onderwerp van de m.e.r. werden zij in het toetsingsadvies verwerkt. Waar dit relevant is geacht, wordt in de tekst door middel van een voetnoot naar de betreffende reacties verwezen.

Een concepttekst van dit toetsingsadvies werd met medewerkers van het bevoegd gezag en de initiatiefnemer besproken op 12 april 1990.

Het volgende hoofdstuk bevat de samenvatting van dit toetsingsadvies (zie tevens de aanbiedingsbrief). Daarna volgt dit toetsingsadvies de opbouw van de Wabm en van het richtlijnenadvies. Hoofdstuksgewijs wordt verwezen naar de betreffende onderdelen van de Wabm.

2. SAMENVATTING VAN HET TOETSINGSADVIES

Vorm en presentatie (hoofdstuk 3):

De Commissie heeft waardering voor de overzichtelijkheid en volledigheid van het MER. Op enkele punten bevatten MER en bijlagen schoonheidsfouten; deze hebben in de ogen van de Commissie geen consequenties voor de besluitvorming.

Probleemstelling en doel (hoofdstuk 4):

Probleemstelling en doel zijn in het algemeen duidelijk. Het MER zou duidelijker kunnen zijn over de motieven voor de keuze van een methode van afvalwaterbehandeling.

Voornemen en alternatieven (hoofdstuk 5):

De beschrijving van de afvalstroom en het acceptatiebeleid liet enkele vragen open. De belangrijkste waren: 'kan er een prioriteitstelling plaatsvinden in het acceptatiebeleid' en 'welke regels zullen precies gaan gelden voor puin'. De Commissie heeft inmiddels duidelijkheid verkregen over deze vragen.

In de beschrijvingen van (mogelijkheden voor) aanleg, inrichting, beheer, gebruik en eindbestemming van de stortplaatsuitbreiding miste de Commissie een duidelijke motivering van de keuzen, die zijn gemaakt bij de formulering van het meest milieuvriendelijke alternatief. Daardoor lijken enkele mogelijkheden onderbelicht. Het betreft:

- varianten in de dikte van de de HDPE-onderafdichtingsfolie
- gescheiden gecompartmenteerd storten.

Uit mondelinge toelichting op deze punten is het de Commissie duidelijk, dat deze mogelijkheden voor een milieuvriendelijk alternatief terecht buiten beschouwing zijn gelaten.

De Commissie concludeert op grond van het MER en de mondelinge toelichting, dat het het misschien zinvol zou zijn geweest, wanneer als elementen voor het meest milieuvriendelijke alternatief zouden zijn gezien:

- zodanige voorprofilering van het terrein voor de stortplaatsuitbreiding, dat niet alleen rekening wordt gehouden met de te realiseren verschillen in storthoogte, maar ook met de variaties in de zettingsgevoeligheid van de ondergrond
- een inrichting na eindafwerking met meer natuurbouw.

Ze vraagt aandacht voor deze mogelijkheden bij uitvoering van de stortplaatsuitbreiding.

De Commissie is bezorgd over het niet (conform nu geldende vergunningvoorwaarden) voldoende afdekken van het afval bij het stortfront van de

bestaande stortplaats en vraagt aan te geven, hoe aan nieuwe vergunningvoorwaarden t.a.v. afdekking van zowel het stortfront als van de gehele stortplaats zal kunnen worden voldaan.

De prioriteit voor nuttig gebruik van stortgas is niet duidelijk aangegeven in de vergunningaanvraag.

Genomen en te nemen besluiten (hoofdstuk 6):

Door het late besluit tot (tijdelijke) coördinatie krachtens artikel 5a Wabm kon deze procedurele bijzonderheid niet in het MER worden vermeld. Overigens is de informatie helder en correct.

Bestaande milieutoestand; autonome ontwikkeling (hoofdstuk 7):

Als het nulalternatief redelijkerwijs tot de keuzemogelijkheden had behoord, dan zou een variant met natuurontwikkeling kunnen zijn uitgewerkt.

Milieu-effecten (hoofdstuk 8):

De Commissie plaatst enkele kanttekeningen bij de beschrijvingen of berekeningen van milieu-effecten. Deze hebben geen directe gevolgen voor de keuze van alternatieven.

Tevens constateert ze, dat het MER de ongerustheid bij insprekers over effecten op de agrarische bedrijfsvoering in de omgeving niet heeft kunnen wegnemen.

Vergelijking van alternatieven (hoofdstuk 9):

In het algemeen geeft de tabel in het MER een goed overzicht.

Leemten in kennis; evaluatie (hoofdstuk 10):

De Commissie wijst erop, dat bij het besluit over de vergunningaanvragen meer duidelijkheid zou moeten bestaan over het evaluatie-onderzoek.

Samenvatting van het MER (hoofdstuk 11):

Deze geeft een goed beeld van de inhoud van het MER.

3. VORM EN PRESENTATIE

De Commissie heeft waardering voor de overzichtelijkheid en volledigheid van het milieu-effectrapport. Op enkele plaatsen bevat het MER schoonheidsfouten. Hiervoor zij verwezen naar bijlage 5 bij dit advies.

De Commissie heeft waardering voor de begrippenlijst achterin het MER.

4. PROBLEEMSTELLING EN DOEL

[MER hoofdstuk 2]

Artikel 41j, lid 1, onder a van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: "*een beschrijving van hetgeen met de voorgenomen activiteit wordt beoogd.*"

In het algemeen zijn de probleemstelling en de doelstelling van het voor-nemen helder weergegeven.

Het was de Commissie niet duidelijk, of het feit, dat de zuiveringscapaciteit van de rwzi⁴] Houtrust niet volledig benut is, een punt van overweging is geweest bij de keuze van de wijze van behandeling van het percolatiewater. De Commissie heeft uit de mondelinge toelichting van de initiatiefnemer en het bevoegd gezag begrepen, dat doelmatigheidsoverwe-gingen hierbij een belangrijke rol hebben gespeeld, aangezien de bestaan-de stortplaats al afwatert op deze rwzi.

---

4 Rioolwaterzuiveringsinstallatie.

5. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN [MER hoofdstuk 3, 5, 7 en 8]

Artikel 41j, lid 1, onder b van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: "een beschrijving van de voorgenomen activiteit en van de wijze waarop zij zal worden uitgevoerd, alsmede van de alternatieven daarvoor, die redelijkerwijs in beschouwing dienen te worden genomen".

Artikel 41j, lid 3 van de Wabm:

"Tot de ingevolge het eerste lid, onder b, te beschrijven alternatieven behoort in ieder geval het alternatief waarbij de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu worden toegepast."

5.1 Afvalstoffen [MER hoofdstuk 3]

Uit de probleemstelling wordt duidelijk, dat het aanbod veel groter is dan de capaciteit van de stortplaats(uitbreiding). De Commissie vroeg zich af, of er een **prioriteitstelling** in het acceptatiebeleid is aan te geven, dan wel of het afval, dat binnen het acceptatiebeleid valt, wordt gestort in de volgorde waarin het aangeboden wordt totdat de stortplaats 'vol' is. Uit de mondelinge toelichting heeft de Commissie begrepen, dat een prioriteitstelling niet in de bedoeling ligt.

Uit het MER werd niet duidelijk, welk **puinafval** binnen het acceptatiebeleid valt. Enerzijds wordt gesproken over puin, dat niet geschikt is voor hergebruik⁵], anderzijds wordt gesproken over puin om de stort begaanbaar te houden⁶]. Elders wordt gesteld, dat er helemaal geen puin zal worden gestort⁷].

De Commissie heeft inmiddels uit overleg begrepen, dat vanaf 1 juli 1990 geen vrachten puinafval meer zullen worden geaccepteerd. Om de stortplaats(-uitbreiding) begaanbaar te houden, zal wel gebruik worden gemaakt van het produkt van de puinbreker.

Het MER geeft aan, dat asbesthoudend bouw- en sloopafval op dit moment niet tot chemisch afval wordt gerekend⁸], en dat daarin bij invoering van het Besluit aanwijzing chemische afvalstoffen in de loop van dit jaar verandering kan optreden. De Commissie wijst erop, dat daarnaast ten aanzien van verwerking van asbest ook voorschriften gelden op grond van de Wet arbeidsomstandigheden⁹].

---

5 MER, paragraaf 2.2.2, blz. 7 bovenaan (puinfractie van bouw- en sloopafval).

6 MER, paragraaf 2.2.2, blz. 7, onder de kop 'Puinafval'.

7 MER, paragraaf 8.1, blz. 79 en 80.

8 MER, paragraaf 3.1.1, blz. 15.

9 Asbestbesluit Arbeidsomstandighedenwet, Stb. 1988, 560.

Hierbij is met name artikel 7, lid 2 van belang.

Een duidelijke kwaliteitsomschrijving ontbreekt van 'met bouw- en sloopafval vergelijkbaar bedrijfsafval'. Dit kan praktische consequenties hebben voor het acceptatiebeleid. Uit het mondeling overleg is gebleken, dat de provincie Zuid-Holland ten behoeve van de m.e.r. voor het plan voor bouw- en sloopafval onderzoek laat verrichten naar deze lacune in kennis.

Uit het hoge sulfaatgehalte van het percolatiewater uit de huidige stortplaats wordt afgeleid¹⁰, dat het afval in de stortplaats zich nog in de aerobe fase bevindt. De Commissie kan zich echter ook voorstellen, dat dit hoge sulfaatgehalte samenhangt met toetreding van zuurstof en oxidatie van sulfiden na de monstername.

5.2 Aanleg en inrichting [MER hoofdstuk 5 en 7]

Hoofdstuk 5 van het MER geeft een heldere uiteenzetting van de verschillende inrichtingsvarianten van stortplaatsen die voldoen aan wettelijke eisen. De toepassingsmogelijkheden, voor- en nadelen van verschillende afdichtingsmaterialen worden duidelijk gepresenteerd in bijlage 5.1.

De krachten op elke oppervlakte-eenheid van de onderafdichting zullen in hoofdzaak bepaald worden door enkele factoren:

- de slapte (zettingsgevoeligheid) van de ondergrond ter plaatse
- de dichtheid van het gestorte materiaal erboven
- de storthoogte op die plaats.

Onder het hoofd 'bouwrijp maken' behandelt het MER enkele ingrepen, waaronder het voorbelasten¹¹. Hoewel deze term niet is genoemd, komt ook voorprofieling van het terrein aan de orde¹². De hierbij aan te brengen hoogteverschillen in de ondergrond van de stortplaats worden echter alleen in relatie gebracht tot die belastingsverschillen, die ontstaan door storthoogteverschillen. Het MER¹³ geeft aan, dat het maximale zettingsverschil door verschillen in bodemopbouw 0,55 m bedraagt, maar dat er geen abrupte overgangen zijn. Uit mondelinge toelichting is gebleken, dat de initiatiefnemer een correctie bij de voorprofieling voor verschillen in zettingsgevoeligheid van de ondergrond overbodig beschouwt.

Gezien het grote belang van het zo lang mogelijk functioneel houden van de onderafdichting kan de Commissie zich voorstellen, dat bij de voorprofieling van het terrein alsnog rekening wordt gehouden met de verschillen in zettingsgevoeligheid van de ondergrond.

De Commissie is verheugd te hebben vernomen, dat de initiatiefnemer van plan is bij de uitvoering het risico van verstoppingen door 'knikken' van

---

10 MER, paragraaf 3.2.2, blz. 20.

11 MER, paragraaf 5.2.

12 MER, paragraaf 7.3.3, blz. 64 en 65.

13 MER, paragraaf 7.3.4, blz. 66.

de drainstrengen te beperken door de aanleg van koppeldrains. Zij had een beschouwing van deze mogelijkheid in het MER gemist.

Bij de keuze van een onderafdichting worden *folies van verschillende dikte* besproken¹⁴. Gesteld wordt, dat een dikte van 2 mm voor Nederland gebruikelijk is, maar dat deze dikte wellicht als minimumdikte zou moeten gelden. Het MER geeft de voordelen aan van een combinatie-afdichting met een 3 mm dikke HDPE-folie¹⁵. Toch omvat het voorkeursalternatief een folie van 2 mm dikte; de dikte van de folie in het meest milieu-vriendelijk alternatief is niet aangegeven¹⁶. De Commissie heeft inmiddels begrepen,

- dat de onderafdichting volgens de meest recente plannen zal bestaan uit een laag van 300 mm zand/bentoniet en een 1,5 mm dikke HDPE-folie;
- dat de keuze van een dünnere HDPE-folie is gebaseerd op de verwerkbaarheid;
- dat deze combinatie-afdichting toelaatbaar wordt geacht vanwege de dikte van de zand/bentonietlaag.

Ten onrechte concludeert het MER¹⁷, dat een onderafdichting van folie alleen slechts marginaal verschilt in gevolgen van een onderafdichting die bestaat uit folie met een zand/bentonietlaag. Dit moge het geval zijn bij normaal functioneren, maar op de lange duur is lekkage van de folie onvermijdelijk, en dan biedt de zand/bentonietlaag een extra zekerheid. Hoewel deze conclusie in het MER niet in overeenstemming is met de overige informatie in het MER, zijn er geen consequenties voor de besluitvorming, aangezien deze tendert naar een keuze van het meest milieuvriendelijke alternatief.

5.3 Gebruik en beheer

[MER paragraaf 5.4, 5.5 en 8.1]

Het MER behandelt slechts oppervlakkig de mogelijkheid van compartimentsgewijs storten¹⁸ en gaat weinig in op de mogelijkheid om zettingsverschillen in de ondergrond te beperken door op zettingsgevoelige plaatsen afval met een lagere dichtheid te storten. Uit het MER komt niet duidelijk naar voren, waarom de mogelijkheid van *gescheiden gecompartmenteerd storten* is afgewezen. Inmiddels heeft de Commissie begrepen, dat slechts marginale dichtheidsverschillen in het te accepteren afval worden verwacht en dat daarom gescheiden gecompartmenteerd storten uit praktisch oogpunt niet is beschouwd als onderdeel van het meest milieuvriendelijk alternatief.

---

14 MER, paragraaf 7.3.4, blz. 67 en 68.

15 MER, paragraaf 7.3.4, blz. 68.

16 In het MER noch in de samenvatting op blz. iii, noch in het schema op blz. 150.

17 MER, paragraaf 7.1.3, blz. 60.

18 MER, paragraaf 5.4.2 en 7.3.5.

Op grond van de inspraakreacties¹⁹] heeft de Commissie de indruk, dat een groot deel van de klachten van omwonenden van de huidige stortplaats samenhangt met niet zozeer de vergunningvoorwaarden, als wel het feit, dat aan enkele voorwaarden niet consequent wordt voldaan. Dit betreft met name de *afdekking van het stortfront*, minstens eens per dag, van tuinbouw- en plantsoenafval of straat- en veegvuil met aarde of met ander afval, dat geen stank verspreidt of ongewenste dieren aantrekt²⁰].

Het MER besteedt aan dit aspect niet veel aandacht. Ten aanzien van bestaand en toekomstig beleid ter voorkoming van verspreiding van afvalstoffen wordt o.a. gesteld: "*Het gestorte afval wordt niet speciaal afgedekt, omdat de samenstelling van het organische afval zorgt voor voldoende afdekking. Een nadeel is, dat de organische fractie veel vogels (meeuwen en kraaien) aantrekt; hierover komen klachten van burgers binnen. Afdekken met grond kan deze problemen sterk verminderen.*"

Op grond van de richtlijn Gecontroleerd Storten is *bovenafdekking van de gehele stortplaats* met een laag van minimaal 1 meter dikte nodig²¹].

Uit de afgraving van het terrein zal echter niet meer dan een laag van gemiddeld 0,5 meter beschikbaar komen.

De Commissie leidt hieruit af, dat zowel voor het afdekken van het stortfront als voor het afdekken van de gehele stortplaatsuitbreiding (d.w.z. het aanbrengen van een vegetatielaag op de bovenste drainagelaag) grond tekort is. Zij stelt het op prijs, dat het bevoegd gezag duidelijk maakt dat het eraan hecht, dat beide afdekkingen gerealiseerd worden. Het bevoegd gezag zou hierbij enerzijds de initiatiefnemer kunnen bijstaan om knelpunten op te lossen, maar anderzijds een goede, onafhankelijke controle kunnen laten plaatsvinden.

Het MER gaat wel in op de kans van falen van de onderafdichting, de effecten van zo'n falen en eventuele mitigerende maatregelen, maar niet op de kans van falen van het drainagesysteem, de effecten van van zo'n falen en eventuele mitigerende maatregelen hierbij.

5.4 Eindafwerking, nazorg en eindbestemming [MER paragraaf 5.6 en hoofdstuk 8]

In het MER is aangegeven, dat het meest milieuvriendelijke alternatief een bovenafdichting omvat van zand/bentoniet. Aangezien de uiteindelijke bestemming van de stortplaats recreatief is en er (voornamelijk spontaan opgroeiende) vegetatie op is voorzien, bestaat de kans, dat na verloop van tijd de zand/bentonietlaag doorworteld raakt en dat (hierdoor of door andere oorzaken) de bovenafdichting lek raakt. Uit het MER wordt niet duidelijk, of voor zulke omstandigheden mitigerende maatregelen zijn

---

19 Onder andere inspraakreactie 1 (zie bijlage 4).

20 Beschikking van het provinciaal bestuur van Zuid-Holland d.d. 28 mei 1982 tot vergunningverlening ingevolge de Afvalstoffenwet aan burgemeester en wethouders van Zoetermeer (No. B105743/1), voorschrift A7.

21 MER, paragraaf 5.6.4, blz. 36.

voorzien. Wel wordt gesteld, dat "controleren van de afdichtende werking van de afdeklag [...] een wezenlijk onderdeel [zal] uit dienen te maken van de nazorg²²". Naar het oordeel van de Commissie had daarom het meest milieuvriendelijke alternatief expliciet de mogelijkheid dienen te bevatten om een *nieuwe bovenafdichting* aan te brengen, bijv. na dertig jaar. De Commissie heeft uit de mondelinge toelichting begrepen, dat deze mogelijkheid onderdeel uitmaakt van het meest milieuvriendelijke alternatief - dat inmiddels het voorkeursalternatief is geworden - en dat de financiële reserve, die wordt opgebouwd, mede hiervoor is bedoeld.

Hoewel dit in het MER niet expliciet is aangegeven, gaat de Commissie er na de mondelinge toelichting bovendien van uit, dat bij het onderhoud van spontaan opkomende vegetatie houtopslag zal worden verwijderd, om de kans zo laag mogelijk te maken, dat de bovenafdichting lek raakt door doorworteling.

Voor de eindafwerking en het toekomstig gebruik van de afgewerkte stortplaats worden enkele mogelijkheden genoemd²³. Deze behelzen zowel recreatief gebruik als natuurbouw. Voor de toekomstige vormgeving wordt een structuur met heuvels en dalen gepland. De overwegingen die tot deze structuur hebben geleid ontbreken echter in het MER. Weliswaar wordt gesteld, dat "de eindvorm van de stortplaats nog tijdens de stortperiode [...] kan worden aangepast", maar varianten voor de eindbestemming - bijvoorbeeld met meer nadruk op natuurbouw - ontbreken in het MER.

De Commissie meent, dat de perspectieven voor het ontstaan van *stortgas* wellicht beter zijn dan in (de bijlagen bij) het MER²⁴ is aangegeven. Weliswaar is de totale hoeveelheid te vormen stortgas minder dan bij huishoudelijk afval (doordat er minder organisch materiaal aanwezig is), maar de kans is redelijk groot, dat de methanogene fase eerder optreedt dan bij huishoudelijk afval. Indien deze fase eenmaal is ontstaan, zal deze verder stabiel blijven - ook wanneer afdichting aan de bovenzijde plaatsvindt - totdat de organische materialen, en met name de lagere vetzuren, microbiel zijn afgebroken.

Niet duidelijk is, aan welke criteria het stortgas dient te voldoen voor nuttig gebruik, en welke maatregelen kunnen worden genomen om de kwaliteit te verbeteren. De Commissie meent, dat het nuttig is zo spoedig mogelijk na te gaan, op welke wijze het stortgas zal worden geanalyseerd en welke criteria gelden voor de elementen als zuurstof, zwavel, chloor en fluor, zowel vóór als ná de reiniging.

Uit de aanvraag van de AW-vergunning zou kunnen worden afgeleid, dat afkukeling en nuttig gebruik van het stortgas als gelijkwaardige varianten worden beschouwd. Uit oogpunt van beperking van CO₂-emissies of van energiebesparing dringt de Commissie erop aan om de *prioriteit van nuttig gebruik*, zoals die in het MER is aangegeven, te bevestigen en om na te

---

22 MER, paragraaf 5.6.6, blz. 38.

23 MER, paragraaf 8.2.1, blz. 91.

24 O.a. MER bijlage 9.4.

gaan, op welke wijze optimaal gebruik kan worden gemaakt van het stortgas.

Wanneer stortgas bij te lage temperatuur wordt verbrand, kunnen naast SO₂, HCl en NO_x ook halogeenkoolwaterstoffen, onder andere dioxinen en furanen ontstaan^x en in het rookgas worden aangetroffen. Met het oog op de huidige dioxineproblemen rond afvalverbrandingsinstallaties vraagt de Commissie bij de evaluatie²⁵ aandacht te besteden aan emissie en verspreiding van deze stoffen.

6. GENOMEN EN TE NEMEN BESLUITEN

[MER hoofdstuk 4]

Artikel 41j, lid 1, onder c van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: "een aanduiding van de besluiten bij de voorbereiding waarvan het milieu-effectrapport wordt gemaakt, en een overzicht van de eerder genomen besluiten van overheidsorganen, die betrekking hebben op de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven."

In het MER wordt aangegeven, dat het is opgesteld ten behoeve van besluiten over de aanvragen van vergunningen ingevolge de Afvalstoffenwet en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren. In de bekendmaking in de Staatscourant is echter sprake van (tijdelijke) coördinatie met de besluitvorming over de aanvraag van een vergunning ingevolge de Ontgrondingenwet en over de artikel-19 procedure ingevolge de Wet RO. De Commissie onderschrijft het uitgangspunt voor deze tijdelijke coördinatie, dat de duidelijkheid voor het publiek bij deze procedure zo groot mogelijk dient te zijn. Ze wijst erop, dat de tijdelijke coördinatie in het MER niet is aangegeven, maar heeft begrepen, dat dit het gevolg is van het late besluit tot coördinatie.

---

25 Zie hoofdstuk 10 van dit advies.

7. BESTAANDE MILIEUSITUATIE EN AUTONOME ONTWIKKELING [MER hoofdstuk 6 en 9]

Artikel 41j, lid 1, onder d van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: "een beschrijving van de bestaande toestand van het milieu, voor zover de voorgenomen activiteit of de beschreven alternatieven daarvoor gevolgen kunnen hebben, alsmede van de te verwachten ontwikkeling van dat milieu, indien de activiteit noch de alternatieven worden ondernomen."

Vermeld wordt²⁶], dat het gebied deel zal gaan uitmaken van de landschappelijke verbindingzone tussen Zoetermeer en Den Haag met bos en recreatievoorzieningen. Het weidegebied, waar de uitbreiding wordt gepland, zal bij de 'autonome ontwikkeling' als zodanig blijven bestaan²⁷].

Een variant, waarin de bedrijfsmatige agrarische exploitatie wordt vervangen door natuurontwikkeling en landschapsbeheer zou echter ook tot de mogelijkheden kunnen behoren. Wanneer het nulalternatief redelijkerwijs zou behoren tot mogelijkheden voor het te nemen besluit, zou het aanbeveling verdienen de mogelijkheden voor natuurontwikkeling binnen de 'autonome ontwikkeling' nader aan te geven.

Het is niet duidelijk, waarom bij toetsing van de samenstelling van bodemmonsters ter plekke van de voorgenomen stortplaatsuitbreiding geen correctie heeft plaatsgevonden op basis van organische stofgehalte en luttumgehalte²⁸]. Gelukkig heeft het ontbreken van deze correctie geen consequentie voor de besluitvorming.

Ten onrechte wordt de suggestie gewekt, dat bij de grondwaterstroming de voornaamste bron van kwelwater wordt gevormd door infiltratie in de kuststreken²⁹]. De Commissie merkt op, dat in dit verband boezemwateren genoemd hadden moeten worden. Gelukkig zijn voor de berekeningen van de grondwaterstroming wel correcte gegevens gebruikt, zodat ook hier consequenties voor de besluitvorming uitblijven.

---

26 MER, paragraaf 8.2.2 en paragraaf 9.2.7.

27 MER, paragraaf 9.2.6, blz. 118.

28 MER, paragraaf 9.1.1, blz. 96.

29 MER, paragraaf 6.3.3, blz. 46.

8. MILIEU-EFFECTEN [MER hoofdstuk 10]

Artikel 4 1j, lid 1, onder e van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: "een beschrijving van de gevolgen voor het milieu, die de voorgenomen activiteit, onderscheidenlijk de alternatieven kunnen hebben, alsmede een motivering van de wijze waarop deze gevolgen zijn bepaald en beschreven."

Ingegaan wordt op de mogelijkheden van dichtheidsstroming onder invloed van NaCl³⁰]. De Commissie wijst er op, dat bij percolatiewater de dichtheidsverschillen met het omgevend water veel groter kunnen zijn dan uit de verschillen in NaCl-concentratie zou blijken.

Reeds eerder is opgemerkt³¹], dat de kans op en de effecten van het falen van het drainagesysteem niet systematisch zijn besproken.

Voor de concentraties van stoffen in het percolatiewater wordt kennelijk aangenomen, dat een vermindering van de hoeveelheid percolerend water met een factor 10 leidt tot een concentratievermeerdering met een factor 10. Dit is feitelijk een 'worst case' benadering: voor een berekening van reële concentraties is het in ieder geval nodig om rekening te houden met de L/S-verhouding³²].

De Commissie wijst erop, dat effecten op de agrarische bedrijfsvoering strikt genomen niet behoren tot de reikwijdte van m.e.r., maar dat de richtlijnen hier wel aanwijzingen voor geven. Zo wordt gevraagd van luchtverontreiniging en van geluid en trillingen "de omvang en verspreiding [...] en de gevolgen hiervan op de woonomgeving, de agrarische bedrijven (lichtinval kassen) en op binnen de invloedssferen gelegen natuur- en recreatiegebieden" te bepalen³³].

Uit de inspraak³⁴ is af te leiden, dat er over dit punt nog ongerustheid is blijven bestaan³⁴].

---

30 Bijlage 10.1 en 10.3 van het MER.

31 Dit advies, paragraaf 5.3.

32 Liquid/solid-verhouding, dus de verhouding tussen aan vaste stof gebonden deeltjes tot de in oplossing zijnde deeltjes van een bepaalde stof.

33 Richtlijnen voor het MER, paragraaf 6.3 en 6.4, blz. 28.

34 Inspraakreactie 5 (zie bijlage 4).

9. VERGELIJKING VAN ALTERNATIEVEN

[MER hoofdstuk 11]

Artikel 41j, lid 1, onder f van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: "een vergelijking van de ingevolge onderdeel d beschreven te verwachten ontwikkeling van het milieu met de beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit, alsmede met de beschreven gevolgen voor het milieu van elk der in beschouwing genomen alternatieven."

De tabel geeft een duidelijk beeld van de verschillen tussen de alternatieven. Reeds eerder is opgemerkt³⁵], dat de dikte van de HDPE-folie hierin echter ontbreekt.

10. LEEMTEN IN KENNIS; EVALUATIE

[MER hoofdstuk 12]

Artikel 41j, lid 1, onder g van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: "een overzicht van de leemten in de onder d en e bedoelde beschrijvingen ten gevolge van het ontbreken van de benodigde gegevens."

Ten aanzien van het hoofdstuk over leemten in kennis heeft de Commissie geen opmerkingen.

Het is nog niet duidelijk, wanneer een plan voor evaluatie wordt opgesteld. Er zij op gewezen, dat onderzoek naar de werkelijk optredende milieu-effecten wettelijk verplicht is, en dat bij het besluit over de vergunningaanvragen voor de stortplaatsuitbreiding de termijn van het evaluatie-onderzoek moet worden bepaald³⁶].

11. SAMENVATTING VAN HET MER

[MER hoofdstuk 1]

Artikel 41j, lid 1, onder h van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: "een samenvatting die aan een algemeen publiek voldoende inzicht geeft voor de beoordeling van het milieu-effectrapport en van de daarin beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en van de beschreven alternatieven."

De samenvatting geeft een goed beeld van de inhoud van het MER.

---

35 Zie paragraaf 5.2 van dit advies.

36 Wabm, artikel 41am en 41ak, lid 2.

BIJLAGEN

bij het toetsingsadvies over de
inhoud van het milieu-effectrapport
uitbreiding stortplaats Zoetermeer
Noordwest

(bijlagen 1 t/m 5)

BIJLAGE 2

Staatscourant 32, 14 februari 1990

PROVINCIE ZUID-HOLLAND

HOOGHEEMRAADSCHAP
VAN DELFLAND

GEMEENTE ZOETERMEER

INSPRAAK MILIEU-EFFECTRAPPORTAGE,
VERGUNNINGAANVRAGEN EN ART. 19 WRO.

INSPRAAK ONTWERP-BESTEMMINGSPLAN
UITBREIDING RECREATIEGEBIED NOORD-WEST.

Uitbreiding van de stortplaats Zoetermeer Noord-West

Voorgenomen activiteit.

De gemeente Zoetermeer heeft het voornemen de bestaande stortplaats Noord-West aan de westzijde uit te breiden met een oppervlakte van circa 11 hectare, waardoor een extra storcapaciteit ontstaat van circa 1.100.000 m³.
De uitbreiding is noodzakelijk vanwege een groot tekort aan bergingscapaciteit voor afvalstoffen in de provincie Zuid-Holland. Na afwerking zal de uitbreiding deel gaan uitmaken van een recreatiegebied.

Procedure.

Voor de uitbreiding moeten vergunningen op grond van de Afvalstoffenwet (AW), de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (WVO) en de Ontgrondingenwet worden aangevraagd.

Voor de WVO is het Hoogheemraadschap van Delfland het bevoegd gezag. Voor de AW en de Ontgrondingenwet zijn Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland (g.s.) het bevoegd gezag. Ten behoeve van de besluitvorming op de vergunningaanvragen op grond van de AW en de WVO dient een milieu-effectrapport (MER) te worden opgesteld. Op 7 maart 1989 zijn de richtlijnen voor dit MER vastgesteld door de bevoegde instanties. Het MER en de vergunningaanvragen zijn op 9 februari 1990 bij ons ingediend.

Burgemeester en wethouders van Zoetermeer zijn voornemens om met toepassing van artikel 19 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening (WRO) vrijstelling te verlenen van de bepalingen van de vigerende bestemmingsplannen Groot Zoetermeer en het partiel Plan in Hoofdzak 1962, teneinde een tijdige realisering van de uitbreiding van de stortplaats mogelijk te maken. Voor de uitbreiding van de stortplaats is een nieuw bestemmingsplan, te weten Uitbreiding Recreatiegebied Noord-West, in voorbereiding. Met het verlenen van deze vrijstelling wordt vooruitgelopen op de goedkeuring van dit bestemmingsplan.

Gezien de onderlinge samenhang tussen het MER, de vergunningaanvragen en de procedure op grond van de WRO hebben g.s. op grond van de Wet algemene bepalingen milieuhygiene (WABM) besloten tot een gecoördineerde behandeling van deze procedures.

Voor alle vergunningenprocedures en voor het verzoek om vrijstelling ex artikel 19 WRO zal de procedure als bedoeld in hoofdstuk 3 van de WABM worden gevolgd. Voor de artikel 19 WRO-procedure betekent dit, dat de termijn van terzittinglegging één maand is in plaats van de gebruikelijke twee weken. Indien u echter uw bezwaren tegen het verlenen van bedoelde vrijstelling mondeling wilt toelichten kan dit uitsluitend tijdens de onderstaand aangekondigde hoorzitting.

Inzage.

U kunt het MER, de vergunningaanvragen en het verzoek om vrijstelling ex artikel 19 WRO inzien gedurende kantooruren in de periode van 19 februari 1990 tot 20 maart 1990 op de volgende plaatsen:

- in kamer A 436 van het Provinciehuis, Koningskade 1 te 's-Gravenhage, telefoon (070) 3117324;
- ter secretarie van het Hoogheemraadschap van Delfland, Phoenixstraat 32 te Delft, telefoon (015) 608108;
- ter secretarie van de gemeente Zoetermeer, Stadhuisplein 1, telefoon (079) 440440, kamer 146 voor art. 19 WRO en kamer 356 voor de overige stukken.

Buiten kantooruren is inzage mogelijk bij de hiervoor genoemde instanties na telefonische afspraak.

Schriftelijke bezwaren ten aanzien van de vergunningaanvragen ingevolge de AW en de Ontgrondingenwet en opmerkingen over het MER kunt u indienen bij Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, Koningskade 1, 2596 AA te 's-Gravenhage. Schriftelijke bezwaren ten aanzien van de vergunningaanvraag ingevolge de WVO dienen te worden gericht aan het Hoogheemraadschap van Delfland, doch dienen bij ons te worden ingediend.

Schriftelijke bezwaren tegen het verlenen van vrijstelling ex artikel 19 WRO dienen te worden gericht aan burgemeester en wethouders van Zoetermeer, doch dienen bij ons te worden ingediend.

Uw persoonlijke gegevens worden niet bekendgemaakt als u daarom in een aparte brief bij het bezwaarschrift vraagt.

Er wordt op gewezen dat schriftelijke reacties op het MER en bezwaren tegen de vergunningaanvragen en de artikel 19 WRO-procedure binnen de bovengenoemde termijn van terzittinglegging moeten worden ingediend.

Mondelinge bezwaren en opmerkingen over het MER, de vergunningaanvragen en het verzoek om vrijstelling op grond van artikel 19 WRO kunt u naar voren brengen tijdens een openbare zitting die gehouden zal worden op 7 maart 1990, om 20.00 uur in het stadhuis van Zoetermeer. Tijdens deze zitting wordt u ook in de gelegenheid gesteld met vertegenwoordigers van de aanvrager en van de bovengenoemde instanties over het MER, genoemde vergunningaanvragen en het verzoek om vrijstelling op grond van artikel 19 WRO van gedachten te wisselen.

Wij wijzen er op dat te zijner tijd alleen dingen die bezwaar hebben gemaakt tegen de AW- en/of WVO-aanvraag en dingen die aantonen dat zij daartoe redelijkerwijs niet in staat zijn geweest bezwaren kunnen indienen tegen de ontwerp-beschikkingen op grond van deze wetten.

Na genoemde bezwarentermin blijven het MER en de vergunningaanvragen ingevolge de AW en de WVO op de eerdervermelde plaatsen ter inzage liggen tot aan het einde van de termijn waarbinnen beroep tegen die beschikkingen kan worden ingesteld.

Inspraak voorontwerp bestemmingsplan Uitbreiding Recreatiegebied Noord-West

Gelet op de onderlinge samenhang tussen bovengenoemde procedures en de procedure voor de vaststelling van het bestemmingsplan Uitbreiding Recreatiegebied Noord-West is op verzoek van de gemeente Zoetermeer de inspraak op het voorontwerp van dit plan ex artikel 6a van de WRO gecombineerd met de inspraakmogelijkheid voor de bovengenoemde procedures. Dit betekent dat het voorontwerp-bestemmingsplan eveneens in de periode van 19 februari 1990 tot 20 maart 1990 ter secretarie van de gemeente Zoetermeer, kamer 146, ter visio ligt.

Schriftelijke reacties op het voorontwerp-bestemmingsplan dienen binnen bovengenoemde termijn van terzittinglegging te worden gericht aan ons te worden ingediend bij het college van burgemeester en wethouders van Zoetermeer.

Mondelinge reacties op het voorontwerp-bestemmingsplan kunt u eveneens tijdens bovengenoemde hoorzitting naar voren brengen.

Inlichtingen.

Voor nadere inlichtingen over het MER en de vergunningaanvragen kunt u zich wenden tot:

- de provincie Zuid-Holland (ook voor kopieën van de ter inzage gelegde stukken), telefoon (070) 3117264/3117455 (de heer Dubbold of de heer Verwoerd);
  - het Hoogheemraadschap van Delfland, telefoon (015) 608108 (de heer De Vette).
- Voor nadere inlichtingen over de procedure ex artikel 19 WRO en het voorontwerp-bestemmingsplan kunt u zich wenden tot de gemeente Zoetermeer, telefoon (079) 440440, de heer Hortensius.

BIJLAGE 3

SAMENSTELLING VAN DE WERK GROEP VAN DE COMMISSIE VOOR DE MILIEU-EFFECTRAPPORTAGE

De werkgroep van de Commissie voor de milieu-effectrapportage die het onderhavige toetsingsadvies inzake de uitbreiding van de stortplaats Zoetermeer Noord-West heeft opgesteld, staat onder voorzitterschap van dr. J.Th. de Smidt.

In de werkgroep hebben voorts zitting:

- ir. W. van Duijvenbouden, wonende te Woudenberg;
- drs. J.H. Smittenberg, wonende Irnsum;
- ir. T. Teeuwen, wonende te Amersfoort;

drs. M. Odijk is als secretaris van de werkgroep opgetreden.

BIJLAGE 4

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	19-3-90	Zuidhollandse Milieufederatie	Rotterdam	26-3-90
2.	14-3-90	bewoners Voorweg 153, 153B, 155, 163A, 208, 230 bewoners Wilsveen 61, 65	Zoetermeer Leidschendam	28-3-90
3.	14-3-90	bewoners Voorweg 232, 175, 204, 167, 192, 208A, 161 bewoners Wilsveen 59B	Zoetermeer Leidschendam	28-3-90
4.	16-3-90	G.F. Vogels	Leidschendam	28-3-90
5.	16-3-90	ARAG Rechtsbijstand voor Chr.F.P. Boonekamp	Leusden	28-3-90

